

Kršćansko svjedočanstvo u multireligijskome svijetu

Preporuke za ponašanje

Uvod

Misija pripada samom biću crkve. Navješćivanje Božje riječi i svjedočenje svijetu bitno je za svakog kršćanina. Istovremeno, nužno je to činiti u skladu s načelima evanđelja, uz puno poštovanje i s ljubavlju prema ljudskim bićima.

Svjesni napetosti među pojedincima i zajednicama različitih vjerskih opredjeljenja, kao i raznolikih tumačenja kršćanskog svjedočanstva, Papinsko vijeće za međureligijski dijalog (Pontifical Council for Interreligious Dialogue - PCID), Svjetsko vijeće crkava (World Council of Churches - WCC) i - na poziv WCC-a - Svjetska evanđeoska alijansa (World Evangelical Alliance - WEA), sastajali su se tijekom pet godina kako bi razmišljali i kreirali ovaj dokument, koji će pružiti preporuke za ponašanje pri kršćanskom svjedočenju u cijelom svijetu. Ovaj dokument ne namjerava biti teološkom izjavom o misiji, već mu je svrha uputiti na praktična pitanja povezana s kršćanskim svjedočenjem u multireligijskom svijetu.

Cilj dokumenta je potaknuti crkve, crkvene sabore i misijske organizacije da razmotre svoje trenutačne prakse i uz pomoć ponuđenih preporuka u ovom dokumentu pripreme, gdje je to prikladno, vlastite smjernice za svjedočenje i misiju među pripadnicima drugih religija, kao i među osobama koje ne ispovijedaju nijednu religiju. Nadamo se da će kršćani u cijelom svijetu proučiti ovaj dokument u svjetlu vlastite prakse svjedočenja svoje vjere u Krista, kako riječima, tako i djelima.

Temelj kršćanskog svjedočanstva

1. Za kršćane je povlastica i radost blago i s poštovanjem posvjedočiti o nadi koja prebiva u njima (usp. 1 Pt 3,15).
2. Isus Krist je vrhovni svjedok (usp. Iv 18,37). Kršćansko je svjedočanstvo uvijek sudjelovanje u Njegovom svjedočanstvu, koje se očituje u navješćivanju kraljevstva, služenju bližnjima i u cjelokupnom darivanju sebe, čak i ako taj čin bude vodio ka križu. Kao što je Otac poslao Sina u snazi Svetog Duha, tako su i vjernici poslani u misiju kako bi svojim riječima i djelima svjedočili

o ljubavi Trojedinoga Boga.

3. Primjer i učenje Isusa Krista i rane Crkve moraju služiti kao smjernice kršćanskoj misiji. Kršćani već dva tisućljeća slijede Kristov put šireći radosnu vijest o Božjem Kraljevstvu (usp. Lk 4,16-20).
4. Kršćansko svjedočanstvo u pluralističkom svijetu uključuje sudjelovanje u dijalogu s ljudima različitih religija i kultura (usp. Dj 17,22-28).
5. U nekim je kontekstima teško, sprječavano pa čak i zabranjeno živjeti i navješćivati evanđelje, pa ipak Krist je poslao kršćane da nastave svjedočiti o Njemu vjerno i u solidarnosti jedni s drugima (usp. Mt 28,19-20; Mk 16,14-18; Lk 24,44-48; Iv 20,21; Dj 1,8).
6. Ako kršćani neprimjerenim metodama izvršavaju svoju misiju, koristeći se prijevarom i sredstvima prinude, oni izdaju evanđelje i mogu uzrokovati patnju drugima. Takvi prijestupi traže pokajanje i podsjećaju nas na našu potrebu Božje kontinuirane milosti (usp. Rim 3,23).
7. Premda su obvezni svjedočiti o Kristu kršćani potvrđuju da je obraćenje u konačnici djelo Svetoga Duha (usp. Iv 16,7-9; Dj 10,44-47). Priznaju da Duh puše gdje Duh hoće, na načine koje ni jedno ljudsko biće ne može kontrolirati (usp. Iv 3,8).

Načela

U nastojanju da prikladno ispune Kristovo poslanje kršćani su pozvani pridržavati se sljedećih načela, posebice u međureligijskim kontekstima.

1. Djelovanje u Božjoj ljubavi. Kršćani vjeruju da je Bog izvor sve ljubavi i da su, prema tome, u sklopu svojeg svjedočanstva pozvani živjeti u ljubavi i ljubiti bližnje kao same sebe (usp. Mt 22,34-40; Iv 14,15).

2. Nasljedovanje Isusa Krista. Kršćani su pozvani u svim aspektima života, a posebice u svjedočenju, nasljedovati primjer i učenja Isusa Krista, ljubiti njegovom ljubavi, davati slavu i čast Bogu Ocu po sili Svetoga Duha (usp. Iv 20,21-23).

3. Kršćanske vrline. Kršćani su pozvani vladati se časno, samilosno, suosjećajno i ponizno, nadvladavajući svaku oholost, dodvoravanje i omalovažavanja (usp. Gal 5,22).

4. Djela služenja i pravednosti. Kršćani su pozvani postupati pravedno i voljeti u blagosti (usp. Mih 6,8). Nadalje, pozvani su služiti drugima, pritom prepoznajući Krista i u najmanjima među sestrama i braćom (usp. Mt 25,45). Djela služenja, kao što je pružanje obrazovanja, zdravstvene skrbi, humanitarno služenje i djela pravednosti i zastupništva sastavni su dio svjedočenja evanđelja. Iskorištavanje situacije siromaštva i potreba nema mjesta u kršćanskoj evangelizaciji. Kršćani se u svojem služenju moraju odreći i uzdržavati od korištenja bilo kakvih

sredstava vrbovanja, uključujući financijske poticaje i nagrade.

5. Razlučivanje u službama ozdravljenja. U sklopu svjedočenja evanđelja kršćani će služiti službama ozdravljenja. Pozvani su pritom razlučivati, u potpunosti poštujući ljudsko dostojanstvo i osiguravajući da se ne zloupotrebljava ranjivost ljudi i njihova potreba za ozdravljenjem.

6. Odbijanje nasilja. Kršćani su pozvani odreći se svih oblika nasilja, čak i psihološkog i društvenog, uključujući i zluporabu moći u svom svjedočenju. Kršćani odbacuju nasilje, nepravednu diskriminaciju ili represiju od bilo kojih vjerskih ili svjetovnih autoriteta, uključujući oskrvnjivanje i uništenje bogomolja, svetih simbola ili tekstova.

7. Sloboda religije i vjerovanja. Religijska sloboda, koja obuhvaća i pravo na javno ispovijedanje, prakticiranje, propagiranje i promjenu vlastite religije potječe iz samog dostojanstva ljudske osobe, koje je utemeljeno u stvaranju svih ljudskih bića prema Božjoj slici i obličju (usp. Post 1,26). Stoga svi ljudi imaju jednaka prava i obveze. Ondje gdje se religija koristi kao instrument političkih ciljeva ili gdje je došlo do religijskog progona, kršćani su pozvani na proročko svjedočenje protiv takvih djela.

8. Uzajamno poštovanje i solidarnost. Kršćani su pozvani predati se radu sa svim ljudima u međusobnom poštovanju, promičući zajedno pravednost, mir i opće dobro. Međureligijska suradnja bitna je dimenzija tog predanja.

9. Poštivanje svih ljudi. Kršćani prepoznaju da evanđelje izaziva i obogaćuje kulture. Čak i kad evanđelje izaziva određene aspekte kultura, kršćani su pozvani poštovati sve ljude. Kršćani su također pozvani raspoznavati elemente vlastite kulture koji nisu u skladu s evanđeljem.

10. Odricanje od lažnog svjedočenja. Kršćani moraju govoriti iskreno i s poštovanjem. Trebaju slušati kako bi otkrili i razumjeli tuđa vjerovanja i prakse, te priznati i cijeniti ono što je u njima istinito i dobro. Sve primjedbe ili kritike trebaju se upućivati u duhu uzajamnog poštovanja, pazeći pri tom da se ne svjedoči lažno o drugim religijama.

11. Omogućavanje osobnog prosuđivanja. Kršćani priznaju da je promjena religijskog uvjerenja za neku osobu presudan korak, pri kojem je nužno pružiti dovoljno vremena za adekvatno promišljanje i pripremu tijekom procesa koji će jamčiti punu osobnu slobodu.

12. Izgrađivanje međureligijskih odnosa. Kršćani trebaju nastaviti graditi odnose poštovanja i povjerenja s ljudima različitih religija kako bi time omogućili dublje uzajamno razumijevanje, pomirenje i suradnju za opće dobro.

Preporuke

Treće konzultacije u organizaciji Svjetskog vijeća crkava i PCID-a Svete stolice u suradnji sa Svjetskom evanđeoskom alijansom, uz sudjelovanje najvećih kršćanskih obitelji vjere (katoličke, pravoslavne, protestantske, evanđeoske i pentekostne), pripremile su u duhu ekumenske suradnje ovaj dokument za razmatranje u crkvama, nacionalnim i regionalnim denominacijskim tijelima i misijskim organizacijama, a osobito onima koji rade u međureligijskim kontekstima, te preporučuju da ova tijela:

1. proučavaju pitanja iznesena u ovom dokumentu, a gdje je to prikladno, formuliraju smjernice za ponašanje u kršćanskom svjedočenju primjenjive na njihov specifičan kontekst. Gdje je moguće, treba to učiniti ekumenski i u suradnji s predstavnicima drugih religija.

2. izgrađuju odnose poštovanja i povjerenja s ljudima svih religija, osobito na institucijskoj razini između crkava i drugih vjerskih zajednica, uključe se u trajni međureligijski dijalog u sklopu svog kršćanskog predanja. U određenim kontekstima gdje su godine napetosti i sukoba stvorile duboke sumnje i nepovjerenje među i u zajednicama, međureligijski dijalog može pružiti nove prigode za rješavanje sukoba, obnovu pravednosti, iscjeljenje sjećanja, pomirenje i uspostavu mira.

3. potiču kršćane da ojačaju vlastiti vjerski identitet i vjeru, istovremeno produbljujući svoje poznavanje i razumijevanje drugih religija, i da pritom uzimaju u obzir perspektive pripadnika drugih religija. Kršćani trebaju izbjegavati pogrešno tumačenje vjerovanja i prakse ljudi drugih religija.

4. surađuju s drugim vjerskim zajednicama u međureligijskom zastupanju pravednosti i općeg dobra te, gdje je to moguće, solidariziraju se s osobama zahvaćenima sukobima.

5. pozivaju svoje vlade da osiguraju ispravno i sveobuhvatno poštivanje vjerskih sloboda, svjesni da vjerskim institucijama i pojedincima u mnogim zemljama nije omogućeno ostvarivanje njihove misije.

6. mole za dobrobit svojih bližnjih, shvaćajući da je molitva neodvojivi dio našeg identiteta i prakse, kao i Kristove misije.

Svjetsko vijeće crkava
Papinsko vijeće za međureligijski dijalog
Svjetska evanđeoska alijansa

Preveo s engleskog Davor Edelinski